

Rommel of Kunst?

Museum für Moderne Kunst

Achtergrond - 14 april 2009

(14 april 2009) Voor veel mensen is een kunstmuseum iets saais. En als het dan ook nog moderne kunst is, die eruit ziet alsof iedereen het kan maken, is het niet echt aantrekkelijk om naar het museum te gaan. Toch bezoeken we tijdens ons bezoek aan Frankfurt het Museum für Moderne Kunst.

Het museum is ontstaan in 1981 nadat de stad in 1977 de kunstverzameling van de overleden ondernemer Karl Ströher uit Darmstad kreeg. Deze verzameling bestond uit veel bijzondere werken uit de jaren zestig. De kunstwerken waren van zowel Europese als Amerikaanse kunstenaars.

Gebouw versus Kunst

Het museum is gehuisvest in een gebouw dat in de volksmond ook wel de 'taartpunt' wordt genoemd. Van binnen is het gebouw licht en ruimtelijk. Je kunt steeds doorkijken naar de volgende zaal, maar je ziet net niet wat er staat. Er wordt vaak gezegd dat de architectuur van dit gebouw de kunst overheerst, maar ook het tegengestelde wordt beweerd.

Dat het gebouw de kunst overheerst is niet zo'n gek idee. Elke ruimte is weer anders, de trappen zijn op zichzelf al een kunstwerk en het licht dat door de witte muren wordt weerkaatst maakt het geheel nog mooier.

Best leuk zo'n gebouw, maar het gaat in een museum toch om de kunst die erin hangt. De kunst moet erg speciaal zijn wil het de architectuur overheersen. Een eeuwige strijd tussen het gebouw en de kunst dus.

Is dat nou kunst?

Eén van de ruimtes van het museum is afgesloten met aan één kant glas waardoor je naar binnen kunt kijken. In die ruimte liggen allemaal meubels op hun kant op de grond. Het kunstwerk heet 'Umgekippte Möbel' (omgekieperde meubels) en is gemaakt in 1971.

De kunstenaar, Reiner Ruthenbeck, wilde de bezoeker via een ander perspectief naar deze meubels laten kijken. Een stoel heeft bijvoorbeeld als functie dat je erop kunt zitten. Maar leg je de stoel neer, dan is de functie weg. Eigenlijk is het

een erg simpel kunstwerk, maar toch roept het vragen op. Want wat zou er gebeurd zijn waardoor die meubels zo liggen?

Tegenover de ruimte met de meubels is een raampje. Als bezoeker zou je er zo aan voorbij lopen. En als je er toch doorheen kijkt, vraag je je af of het niet een rommelhok is dat je eigenlijk niet hoort te zien. Maar nee, ook dit is kunst. Het kunstwerk van het kunstenaarsduo Fischli en Weiss heet toepasselijk 'Raum unter der Treppe' en is gemaakt in 1993.

Het lijkt een opslagplaats waarin een bureau staat dat vol ligt met kleine rommeltjes. Het rare van dit kunstwerk is dat de spullen niet uit hun context zijn gehaald, zoals die omgekeerde meubels. De vraag of het daarom kunst is, zal niet door iedereen hetzelfde worden beantwoord.

Een echte Warhol

Naast het werk van een aantal Duitse kunstenaars heeft het museum ook enkele topstukken van bijvoorbeeld Andy Warhol. Warhol is één van de bekendste popartkunstenaars. Een van zijn werken die in het museum in Frankfurt hangt, is 'Green Disaster Ten Times'.

Warhol heeft in dit werk een foto uit de New York Times gebruikt en die tien maal gedrukt in het zwart en groen. De foto laat een vreselijk auto-ongeluk zien. En omdat het wel tien keer te zien is, heeft het kunstwerk een grote impact.

Een rondleiding?

Het probleem van moderne kunst is dat het vaak voor een kijker moeilijk te zien is wat de kunstenaar met zijn werk wil zeggen. Daarom is het erg leuk om een rondleiding te nemen in het museum: je komt er dan achter dat zelfs een heel rood doek een betekenis kan hebben! En dat achter elk kunstwerk een verhaal zit.

Maar je moet dan wel hopen dat de rondleider niet té veel wil vertellen. Het overkomt je anders zo dat je in anderhalf uur nog maar naar drie kunstwerken hebt gezien. Dat is ook weer een beetje jammer. Een moeilijke afweging dus.

Eigenlijk gaat de kunst dus niet alleen maar over het uiterlijk. Het gaat ook over de vragen die het oproept en de boodschap die het brengt. En de discussie of iets nou kunst is of niet kun je eeuwig blijven houden. Met deze ideeën wordt het Museum für Moderne Kunst opeens een stuk interessanter.

[Jolijn van Keulen](#) zit in de redactie van de Scholierenpagina van het Duitslandweb. Ze zit in 5 VWO van het [UniC](#) in Utrecht.

Afbeeldingen:

Neoncomposities, gekleurde wanden en Andy Warhol: flickr/loop-oh
Kaarsen: flickr/fishy_

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3475/rommel-of-kunst>